

Kemences vidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCELLÉ és VIDÉKRE”)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCELLÉ és VIDÉKRE”)

Egy évfolyam ára: 5 kor. Helyi előfizetés: 3 kor. —
Külföldi előfizetés: 4 kor. — Helyi eladó ára: 30
Tudósítások és jegyzetek egy évfolyamra: 5 kor. —
Munkáival értékesítési kódszáma: 28

Lepteljegyzés felvétel szerkesztő:
M. S. Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Család- és Népi Lap, Család- és Népi Lap — Budapest
Sivam a kiadóhivatal és Sv. Sigmund István
Kö.

Madáréletről és a fogyasztás elhatárolásáról.

Dr. Károlyi István — Országgyűlési tag.

Az általános mozgósítás elrendelése megeszik a pénzügyekben okozott zűrzavart és fölfordulást, hanem a fogyasztók körében ma is aggodalmas hangok emelkednek a tekintetben, hogy vajon a monarchia terméke a háború elhúzódása esetén képes-e fedezni a hadsereg és a lakosság kenyér és húszükségletét, a mikor külföldi behozatalra számítani legalább a háború tartama alatt nem lehet.

A tapasztalt tények csakhamar rácsodáltak azokra, a kik a háború küszöbén drágaságot jósoltak és siettek kamarájukat élelmiszerekkel megtölteni. A helyzet ma az, hogy az összes élelmiszerek ára nemcsak nem magasabb, hanem határozottan alacsonyabb, mint lett volna, ha a háború elmarad.

Ennek a magyarázata igen egyszerű. A háború ténye maga nem fokozza a fogyasztást, a kaktis kiskorban, annyiban, hogy a háborúval talán jobban élnek általában s így többet fogyasztanak, mintha idehaza maradtak, de fogyasztottak volna többi esetben is, úgy hogy itt egy alig figyelembe vehető fogyasztási többletről van szó.

A tényleges helyzet, a mint ma már jó egy hónap tapasztalata alapján egészen bizonyossággal meg lehet állapítani azt, hogy a fogyasztás csökken az egész vonalon, mert kereset nincs, mert min-

denki még a módosabbak is bevonják vitorláikat. Ellensúlyozólag hat az a körülmény is, hogy a kivitelei forgalom ép élelmiszerekben teljesen szünetel.

Ha pedig, mire alapos a reményünk, a hadviselés állandóan idegen területeken folyik le, akkor a hadsereg élelmiszerének egy részét a megszállott területek fogják ellátni, a mi ismét az élelmiszerek árának a fogyasztó szempontjából less kedvező hatással. Annyi bizonyos, hogy a monarchia húszükségletének ellátása senkinek komoly dolgot nem okozhat. A mi állatállományunk állandó kivittelt termelt béke idején állapotban és állati terményben. Ennek a kivitelnek a lehetősége most megszűnván, nyilvánvaló, hogy a kínálat emelkedett a mai esetleges állapotú állatoknak a káros hatását a fogyasztás csak kevésbé fogja érezni, a mielőtt a ma válogatás nélkül felélt tenyésztésanyag ivadékai hiányosni fognak. Ma sem és lesz tehát bőven, sem a monarchia lakossága, sem a hadsereg ebben hiányt nem fog szenvedni.

Arra a kérdésre, hogy a husál is fontosabb, kenyérről hogy állunk, a statisztikai adatok egybevetéséből és pontos mérlegeléséből lehet megadni a választ.

A monarchia buza és rozs termése az előleges becslés szerint, a mit a későbbi tudósítások is hitelesítenek általánosságban: 65 2 millió mma. A mivel szemben az átlagos buza és rozsfogyasztás volt 1904—1909-ben átlagban 95.62 millió q. 1909—13-ban 107.74 millió q.

A maihoz hasonló rossz busztermésünk volt 1909-ben, mikor 34 millió q. buszunk termelt, valószínű, hogy a tényleges eredmény ma sem less nagyobb. Abban az esztendőben közel 10 millió q. buszt hozott be a vámtérlet. Az akkori fogyasztás tehát körül 10 millió q-val volt nagyobb mint a mennyi buza és rozs készlet ma rendelkezésre áll s így azt lehetne következtetni, hogy a vámtérletnek ma tíz millió mm. kenyérgabona behozatali szükséglete van.

Ha nagy tévedés, mert a ki ezt állítja, nem veszi figyelembe, hogy a mai kereseti viszonyok között a fogyasztás nagymértékben csökkent a nem vett figyelembe, hogy a fogyasztásnak nagy alkalmazkodási képessége van. Ennek igazolására elég felhozni, hogy az 1907-8 fogyasztási évben, mikor a termelési viszonyok nagyon megromlottak, a terület buza és rozsfogyasztása 87.64 millió mm. volt.

A mi mai helyzetünkben tehát a monarchia buza és rozs termése határozottan elég kenyérszükségletünk ellátására, még ha figyelmen kívül hagyjuk azt a körülményt, hogy kenyérpótló terményeink, minők a tengeri és a burgonya bő termést igényel, s hogy a háború bevégetével a gabonabehozatal is lehetővé válik s nagy less a kínálat, mert a nemzetközi gabonaforgalom jóformán teljesen pang s hogy hadseregeink idegen területeken szerezhetik be szükségleteik egy részét.

A nimfa.

Mióra kell bocsátanom, hogy logikus fő vagyok, kit semmiféle misztikus jelenség nem hoz zavarta. Kérheté tehát a misztikus moosoly, mely ajkaim szélén éles vonalakban mutatkozott, Kucma Benó, a fizika gimnáziumi tanára megmondta:

— Uram, én tegnap délután a Csiperke-erdőben láttam és egy nimfát láttam a bükkek oldalán.

— Mit tetztél látni? — kérdentem faggató.

— Nimfát — válaszolta — és pedig a nimfák legutolsóbb toalettyében, úgy ahogy a mitológusok írva van.

Nagyon szigorúan válaszoltam: — Uram — mondtam — ha ezt a különös történet mondandó, megelégedtem ezzel, egy kicsinyítő képmozdulattal leintem. De ki a fizika tanárának azt kell mondanom, hogy ilyen beszéddel súlyosan kompromittálja a gimnáziuma bizott realis tudományt.

Kucma Benó leült, karjával átnyalábozta a kezét és a tanár urak ismert emelkedésével így válaszolt:

— Nem arról van szó, hogy én mit mondtam, még kevésbé arról, hogy mit mondana, hanem arról, hogy én fizika tudományban láttam egy nimfát a Csiperke erdőben. Tetzték értem?

— Akármennyire logikus fő vagyok, dühösködni kezdtem és rákiáltottam:

— Mi az istennyilának akarja én érteztetnem. Felháborított azokat az ótoci, erdő-

kokottokat, a kik különben is csak mitológiai életek?

Kucma Benó egy lefitymált, mintha valami gimnazistával beszélte volna a pótvisszán.

Nem szereztek vitaköszön — mondotta — olyan emberrel, ki csak a dolgok felületét látja és azt is inkább szemmel. De majd adok magyarázatot: a természetudományok mai megállapításai tényleg kirekesztik a nimfákat a gerinces és emlős lények táblázatából. De ki és mi garantálja ezeknek a megállapításoknak a helyességét? He? Mi? Tudja ön, hogy, nemcsak háromszor év múlva nem úgy fognak-e éppen kacsni tudomány meggyőződéseinken, mint ahogy mi lemosolyogjunk például Jupiternek azt a képességét, hogy a kritikus pillanatban bikává tudott változni? He? Mi?

Egészen kikelttem magamból.

— Csak nem akarja ön azt mondani?... — Semmit sem akarok mondani — válaszolta epés szűrszaggal! — csak azt, hogy jóbán ki valam holnap délelőn a Csiperke-erdőben, a ráér.

Kimentem vele. Meleg augusztusi nap volt és mi izzadva haladtunk a szoros tőlön. Sárga bakacsereszke között. A tanár nagyon jókedvűnek látszott. Megkérdeztem tőle:

— Ön még mindig ragaszkodik a nimfa meggyőződéséhez?

Rövidebb szűre után válaszolt: — Félóra múlva ad ocules jegok demonstrálni. Addig mellesse a tudományos látogatást. Most már mulva elerünk a Csiperke erdő szélén emelkedő magas, meredek homlokomból és kinn a kőszőlő felkanyarodunk a tetejére.

Kucma Benó, miután letörtölte a homlokáról és melléről a csurgó verejtéket, felheltan így szól hozzám:

— Nézzon délkeleti irányba, az erdő ide látzó tünatására. Nyissa ki a szemét és forta be a száját.

Követtem az instrukciót. Nos, sündéri kipróbált-bontakozott ki szemem előtt! De nem, ez buta frásis. Ott láttam, mintha egy erotikus regény sines illusztrációja elevenedett volna meg a sötét bükkek között elterülő tünatáson, hogy a s-domb tetejéről szabad szűre a szememre lehetett látni. Az egész távolnag nem volt több, mint kátrás lépcső.

As összes részletekről nem adhatok számot, mert azok jelentékeny része irodalmi szemérembe kerülnek. Elég, ha annyit mondom, hogy a gyepre földre egy sötét takaró volt letéve és a takaró takarón egy hölgy leült háson, a tetejét a fenyő napugár, mint egy sárga di reflektor, a legindiszkretébb módon világította meg. A hölgy, kit valakiapos barátnőm erőszakosan nimfává avatott, sőt sines napernyőt tartott kezében, mely fejét árnyékba borította. A többivel szabadon enyelték a szőlő.

Ruhának, vagy ahhoz hasonlónak sehol semmi nyoma és ez magam is — bár logikus fő vagyok — kénytelen voltam beismerni, hogy a jelenségnek, a melyre szemünk mozaik ráta- pad, erős mitológiai ize van.

— Most beszéljen, pupák! — diadalmaszkodott a tanár. — Vagy sajnálja, hogy idejött?

— Azt nem — válaszoltam — de megfordul szó sem lehet. Az ab ovo ki van származ.

Miert? — kérdente.

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések. Ön sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja neme-tamadják már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Ébredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének bensejében, akkor láthatja, mennyit vétkozik napról-napra legremesebb szervei, szóval saját maga ellen vizsgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsőjüket. Minden nap mosdanak és fürdenek, néha fölösleges sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodnak: de ha valaki azt kérdezné, hogy mi is tesznek az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítás

tekintetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erről ugye szólván egyáltalán nem gondoskodnak. Hihetetlen dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megszabadítsák a szennyitől a fölöslegitől, hogy eltávolítsuk a testből mindazt, ami nem odaváló

hogyan meg kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértől ered az emberben minden meleg, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség megővéséért. Leginkább vétkozik az egészségre ellen az aki

a vér tisztítása

érdekében nem tesz semmit. A vér szennyezései akár külsők, akár bensek, idéznek elő minden betegséget in, nem erőt minden kör. Isten érdek nyomonosság, veszedelem keserűség és fájdalom.

Az idegesség

századunk legnagyobb nyomorúsága csakis a vér hiányos tisztítására és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszert, mely evés után a szervezetbe bármiképp is harna az idegekre. Bármilyen szépen és nagyhangon hirdetik is az efféle szereket, ez mind csak pusztá ámitás és fő revezetés egész közönséges csalás és csak arra jó, hogy a minden szalmaszálla kapaszkodó betegnek az utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

idegtápszert

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészséges, tiszta vér.

Es látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait, egyedül es adja meg az idegnek a szükséges táplálékot, az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szükség van az embernek a létért való kemény küzdelemben. Egészséges vér nélkül nem viszi semmire, ha még olyan szép idegtápszereket raknak is eléje.

Mivel tisztítjuk tehát a vért?

A természetet maga mutatja az utat. A növényvilág gyógyfüvei közt található a legtermészetesebb és

Minden lélegzet emlékeztet a természet örök törvényzetére, ahogy az örökké fennálló állat és növény között. Ezeket a természeti törvényeket senki sem tudja es nem is fogja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítószer meg kell ismernie. Ez

Vértisztító teája

Vulnerál-védőleggyel

Ezt a teát előírás szerinti, az az minden második, harmadik napon egy csészével kell állandóan inni, akkor látni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Ez a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt, fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenállóképességet, szellemi élelkséget egészen agg koráig és mindég legjobb barátja lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretévó, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegességétől és csodásan javítja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sümör, nályag és vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés és különösen

KÉRTVEK ÉS CÉLZ

ellen, azonkívül vértódulások, gyomor és bélbántalmak ellen. A tea rendessé teszi a székelést és elősegíti az emésztést. — Mellőzzük e helyen a köszönetnyilvánítások sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minden köréből az elismerő levelek és halairatok ezen tea nagy-szerű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról és fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is.

Csomagja 2, 4, 6 Kor. Probacsomag 1 K. 5 ilyen próbacsomag 4 korona.

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges, összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Rendelő órák 8—7-ig vasárnap is.

Használati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grundmann Vulnerál vértisztító teája mint házi szer legmelegebben ajánlható mindazoknak, akik kiütés, sümör, kelevény, nedvek megromlása, ara és gyomorbetegségekben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcserezavarokban

Használat és csomagolás

vagy vértódulásban szenvednek, oly módon használandó, hogy ezen teát fél egy evőkanálnyit egy csésze vízzel erősen felforralunk és szükség szerint reggel vagy este langyosan isszuk.

Grundmann P. gyógyszerész

Közvetített a kiadóhajtódes "Vörösvári"-Lányvayonuda és hírlaphiódvállalat gyorsrajtalan Debrecenben 1914

KEMENES VIDÉK

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Nagjelent minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Hirdetésárak:
 Első sor... 8 kor. | Negyedóra... 2 kor. —
 Második sor... 4 kor. | Egy óra... 10 kor. —
 Hirdetők és jogtulnokok egy óra 8 kor., félóra 3 kor.
 Későbbi értékelés: minden 6 pontban

Lapfeladás helye szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csillagok, Dömöki-utca, Gemás háza —
 Teljesen a kiadóhivatal és úr. Eszigmánd István
 közv. vezetése

Monarchia-ségünk és a fogyasztás ellátása.

Dr. Kucma Benő, az Ország igazgatója.

Az általános mosgósítás elrendelése nemcsak a pénzügyben okozott zűrzavart és fölfordulást, hanem a fogyasztók körében ma is aggodalmas hangok emelkednek a tekintetben, hogy vajon a monarchia termése a háború elhúzódsága esetén képes-e fedezni a hadsereg és a lakosság kenyér és húszükségletét, a mikor külföldi behozatalra számítani legalább a háború tartamára nem lehet.

A tapasztalt tények csakhamar rációfoltak szokra, a kik a háború küszöbén drágaságot jósoltak és siettek kamarájukat élelmicikkel megtölteni. A helyzet ma az, hogy az őszes élelmickek ára nemcsak nem magasabb, hanem határozottan alacsonyabb, mint lett volna, ha a háború elmarad.

Ennek a magyarázata igen egyszerű. A háború ténye maga nem fokozza a fogyasztást, csak a kiszáradt, arnyiban, hogy a hadbavonultak talán jobban élnek általában s így többet fogyasztanak, mintha idehaza maradnának, de fogyasztottak volna utóbbi éveiben is, úgy hogy itt egy alig figyelembe vehető fogyasztási többletről van szó.

A tényleges helyzet, a mint ma már jó egy hónap tapasztalata alapján egész bizonyossággal meg lehet állapítani azt, hogy a fogyasztás csökkent az egész vonalon, mert kereset nincs, mert min-

denki még a módosabbak is bevonják vitorláikat. Ellensúlyozólag hat az a körülmény is, hogy a kivitelei forgalom ép élelmickekben teljesen szűntel.

Ha pedig, mire alapos a reményünk, a hadviselés állandóan idegen területeken folyik le, akkor a hadsereg élelmezésének egy részét a megszállt területek fogják ellátni, a mi ismét az élelmickek árának a fogyasztó szempontjából lesz kedvező hatással. Annyi bizonyos, hogy a monarchia húszükségletének ellátása senkinek komoly dolgot nem okozhat. A mi állatállományunk állandó kivittelt termelt béke idején általában és állati terményben. Ennek a kivitelek a lehetősége most megsűnven, nyilvánvaló, hogy a kínálat emelkedett s a mai esetleges állapotusztásnak a káros hatását a fogyasztás csak később fogja érezni, a mielőtt a ma változás nélkül felélt tenyészanyag ivadéka hiányozni fognak. Ha van és lesz tehát bőven, sem a monarchia lakossága, sem a hadsereg ebben hiányt nem fog szenvedni.

Arra a kérdésre, hogy a husnál is fontosabb, keryerrel hogy állunk, a statisztikai adatok egybevetéséből és pontos merlegeléséből lehet megadni a választ.

A monarchia buza és rozs termése az előleges becslés szerint, a mit a későbbi tudósítások is hitelesítenek általánosságban: 652 millió mmáza. A mivel szemben az átlagos buza és rozsfogyasztás volt 1904—1909-ben átlagban 95.62 millió q. 1909—12-ben 107.74 millió q.

A maihoz hasonló rossz busztermésünk volt 1909-ben, mikor 34 millió q. busztermést, valószínű, hogy a tényleges eredmény ma sem lesz nagyobb. Abban az esztendőben közel 10 millió q. busztermést be a vámtérleten. Az akkori fogyasztás tehát kerék 10 millió q-val volt nagyobb mint a mennyi buza és rozs készlet ma rendelkezésre áll s így azt lehetne következtetni, hogy a vámtérletnek ma tíz millió mm. kenyérgabona behozatali szükséglete van.

Ha nagy tévedés, mert a ki est állítja, nem vessz figyelembe, hogy a mai kereseti viszonyok között a fogyasztás nagymértékben csökkent s nem vessz figyelembe, hogy a fogyasztásnak nagy alkalmazkodási képessége van. Ennek igazolására elég felhozni, hogy az 1907-8 fogyasztási évben, mikor a termelési viszonyok nagyon megromlottak, a vámtérlet buza és rozsfogyasztása 87.64 millió mm. volt.

A mi mai helyzetünkben tehát a monarchia buza és rozs termése határozottan elég kenyérszükségletünk ellátására, még ha figyelmen kívül hagyjuk azt a körülményt, hogy kenyérpótló terményeink, minők a tengeri és a burgonya bő termést ígérnek, s hogy a háború bevégetével a gabona-behozatal is lehetővé válik s nagy lesz a kínálat, mert a nemzetközi gabonaforgalom jóformán teljesen pang s hogy hadseregeink idegen területen szerezhetik be szükségleteik egy részét.

A nimfa.

Előre kell bocsátanom, hogy logikus fő kité semmitéle misztikus jelenség nem lesz ezekben. Kérhetek tehát a szatirikus moody, mely ajkam cselése és vonalakban mutatkozott, mikor Kucma Benő, a fizika gimnáziumi tanára ezeket mondotta:

— Uram, én tegnap délelőtt a Csiperke-erdő szélén sétáltam és egy ninfát láttam a bükkfák között.

— Mit teztél látni? — kérdestem faggató hangon.

— Ninfát? — válaszolta — és pedig a ninfák legutolsóbb tolettjében, úgy ahogy a műhelyükben írva van.

Nagyon szigorúan válaszoltam: — Uram — mondtam — ha est a kitést tanára mondani, megelégedtem azszal, hogy egy kicsinylő kézművesdaiat látnam. De annak a fizika tanárnak azt kell mondanom, hogy ilyen bűszösödő súlyosan kompromittálja a tudomány tisztaságát és a tudományt.

Kucma Benő leült, karjával átnyalabolta a térdalácait és a tanár urak ismert szövegével így válaszolt:

— Nem arról van szó, hogy én mit — kérdestem arról, hogy mit mondana, hanem hogy én fizikai valóságban láttam egy ninfát a Csiperke-erdőben. Tetézük értent?

— Gyere közelem: fő vagyok, kitést kérdestem és rákitésttem: — Mi az istennyilának akarja én érdekezni. —

kótokokat, a kik különben is csak mitológiai óltak?

Kucma Benő úgy lefitymált, mintha valami gimnáziumával beazott volna a pótvizsgán.

Nem szeretek vitatkozni — mondotta — olyan emberrel, ki csak a dolgok felületét látja és azt is látna szemmel. De majd adok magyarázatot: a természetudományok mai megállapításai tényleg kitéstetik a ninfákat a görinces és említs lények táblásatából. De ki és mi garantálja ezeknek a megállapításoknak a helyességét? He? Mi? Tudja én, hogy, tisztem, háromszor év múlva nem úgy fogunk-e éppen kacagni tudományos meggyőződésünkben, mint ahogy mi lemosolyogjuk például Jupiternek azt a képességét, hogy a kritikusi pillanatban bikává tudott változni? He? Mi?

Egeszen kikelttem magamból. — Csak nem akarja én azt mondani? — válaszoltam. — Semmit sem akarok mondani — válaszolt epés szűszaggal — csak azt, hogy jól én ki velem holnap délelőtt a Csiperke-erdőben, a réz.

Kimentem vele. Meleg augusztusi nap volt és mi lassan haladtunk a szűros tölgyen, sárga buszakereszek között. A tanár nagyon jókedvűnek látszott. Megkérdestem tőle:

— Ön még mindig ragaszkodik a ninfák megállapításához?

Révidebb eszűet után válaszolt: — Félóra múlva ad oculos jogok demonstrálni. Adógg mellébe a tudományos látogatást.

Most perz szűszaggal elertük a Csiperke-erdő szélén emelkedő magy. meredek homlokdombol és kinos lélegzettel felkapaszkodtunk a tetejére.

Kucma Benő, miután letörülte a homlokáról és melléről a csurgó verejtéket, felhóltan így szólt hozzám:

— Nézzen délkeleti irányba, az erdő ide látszó tisztására. Nyissa ki a szemét és fogja be a száját!

Követtem az instrukciót. Nos, tündéri képrázat bontakozott ki szemem előtt! De nem, ez buda frásis. Ott láttam, mintha egy oroukos regény sines illusztrációja elevenedett volna meg a sötét bükkfák között elterülé tisztáson, hová a domb tetejéről szabad szemmel is pompásan lehetett látni. Az egész távolról nem volt több, mint kitést lépés.

Az összes részletekről nem adhatok számot, mert azok jelentékeny része irodalmi szemérembe létezik. Elég, ha annyit mondok, hogy a gyepes földre egy akét takaró volt leterítve és a takaró takarón egy hülye felbőlt haszon, miközben forrás tésztén a fenylő ny.

A legindiszkretébb módon világitotta meg. A hülye, kit vastalapos barátom erószakosan ninfára avatott, szűszaggal napozást tartott kezében, mely fejét árnyékba börtöltte. A többivel szabadon enyeltget a szűszaggal.

Röhögtek, vagy ahhoz hasonlóan semmi nyomas és on magam is — bár fő vagyok — kénytelen voltam belémenni, a jelenségnek, a melyre szemünk möhöz rákap, erős mitológiai íze van.

— Most beazttem, unok! — dött a tanár. — Vagy szűszaggal, hogy idefjött?

— Azt nem — válaszoltam — de ninfáról szó sem lehet. Az ab óra ki van zárva. — Miert? — kérdeste.

H I R E K

— **Kinvezés a Vöröskeresztnél.** Ferenc Saluator főherceg, a Vöröskereszt főnökeinek helyettese, gróf Csekonics Endre v. b. t. t. királyi biztos előterjesztésére gróf *Sáchenyi* Rezső gyöngyöspáti nagybirtokos a Vöröskereszt Egyesület megbízottjává nevezte ki.

— **Válászlói névjegyzék.** A belügyminiszter a válászlói névjegyzékek összeállítására dolgában újabb rendeletet bocsátott ki, a melyben közli, hogy a névjegyzék 1913 október 31-ére elkészítendő. December 10-től dec 25-ig a névjegyzéket közszemlére kell kitenni, a felszólalásokat pedig december 31-ig kell előterjeszteni.

— **Katonáktról.** *Pintér* Géza dr. szombathelyi orvos, az északi harcra alkalmasított orvos, megsebesült s a bádeni harcokban van ápolás alatt *Takács* Elemér dr. szolgabíró pedig orosz hadifogoly lett.

— **Izraeliták új éve.** Izraelita polgártársaink holnap hétfőn ünneplik újévüket, számításuk szerint ezáltal az 5675-ik évet.

— **Sebesültek szállítása.** Szombathelyre vasárnap 778 sebesült katona érkezett az északi harcokról. Az állomásról a Vöröskereszt gárdája a kórházba szállította őket. Mindannyian a Grodek és Janow körül vívott nagy harcokban sebesültek meg. Hétfőn délelőtt újabb 293 sebesültet hozott a vonat. Ez utóbbiak között több orosz katona is van. A Szombathelyen levő sebesültek száma körülbelül ezernyolczszáz. Sárvárra szintén érkezett újabb sebesült-szállítmány. Ápolás alatt ezekkel együtt most háromszáztizennyolc sebesült van.

— **A magyar nőkhöz!** Mióta a hadseregélyzó hivatal felhívása megjelent, sok ezer szorgalmas nő kezébe fázdoszik az országban azoknak a ruhaművelőknek az elkészítésén, a melyekre szükségük van a hadbavonult katonáknak. Most már nagyon is elkeltek ezek a holmik és ezért elkezdett az ideje az ösztöngyűjtésüknek. Azok, a kik ilyen cikkeket előállításával foglalkoznak, küldjék be haladéktalanul a már kész dolgokat, hűségképeket, hasmelegítőket, terd és lábzsarvédőket, filvellingeket a hadseregélyzó hivatalhoz (Bpest. IV. Váci-utca-38.) A csomagokat teljesen díjtalanul szállítja a posta.

Miután megállapították, hogy hó-ípká, érmelegítő és terdvédő meg körülbelül hatszázszáz darab szükséges, fölkerik a magyar néket, jelenléteik be sürgősen a főispánnál (Budapesten a polgármesternél), hogy milyen mennyiségű pamutot kívánunk vásárolni és ezen az alapon aztán a hadseregélyzó-hivatal megküldi a szükséges mennyiséget az illetékes megyei, vagy városi központi bizottságnak.

A pamutot nagyban való beszerzési áron bocsátják kölgyeink rendelkezésére. Ezen hó-ípká kára tizenegy, egy pár érmelegítőre hét és egy pár terdvédőre tizenkét deka pamut kell. Szükség van ezenkívül vagy ötszázszáz darab haskötőre és ötszázszáz pár kapucnára.

A magyar nők ajándéka fogja megvédeni derék harcosainkat az időjárás viszontagságai ellen. Jelenképpen tehát minden magyar nő sürgősen, hogy mielőbb megindulhasson az áldásos munkára.

— **Mási halál.** Gróf *Nicsky* Ferenc százados zászlóalj parancsnok a harcra egy hónapra levőstől megsebesült és a csapatkórházban hőshalált halt.

— **Szentegyházai.** Fegyverünk gyűszelméért *Mikes* János gróf megyéspáispók intézkedésére e hó 18-án az egyházmegye összes templomaiban nyilvános szentegyházai volt.

— **A vépi kórházban** gróf *Erdély* Sándor és felesége tizenkét sebesült katona részére há-

rom betegozabát rendezett be. Már meg is érkeztek a kassai sebesültek vendégei. Tizenkét tiroli vadászt szállított Végre a vonat, a kiket az állomáson a gróf család vár, virágos fogadtak. A lakosság lelkes üdvözlésében közből rohogtak be a falun keresztül a kassaiyba, a katonákat vívókocsik. A sebesült kőfőknek örömtől sugárzó szemük könyve-labbadt, a mikor új otthonukba megérkeztek. S-beiket a gróf pár fia mosták meg és pihenés után fényes megvendéglésben volt rezük.

— **A gabona árnakulása.** Az utóbbi időben a buza ára ismételen emelkedett úgy, hogy most Németországban méteraszánsként körülbelül 6 koronáért ocsóbb, mint nálunk. Ennek az árdifferenciának igen természetesen különleges okai is vannak. Ezt a ténykörülményt azonban, hogy Budapest a buza drágább, mint a monarchia bármely más városában, semmi sem magyarázza. Kétségtelen, hogy csakis a spekuláció hajtatja ilyen magára az árakat, mint az eladó gabona egy részét — úgy látszik — mesterségesen visszatartják. Ez a természetellenes árfelhajtás újra aktualizálást teszi a gabonavámok felfüggesztésének, valamint a gabonárák hatósági megállapítását kérdést, miután csak is ennek a módjára rendszabálynak egyidejű életbe lépésével lesz lehetséges a lakosság olcsó élelmiszerének biztosítása.

— **A gazdasági munkások családjaikról.** A vármegyei gazdasági egyesület lelkes hangú átiratot intézett a helyhatóságok, melyben arra kéri a vasi gazdákat, hogy körülnényeknek figyelembe vételével a hadba vonultak itthon maradt családtagjait, az általuk nyilvánítható szolgálatkészséghez viszonyítva oly mértékben és addig segítsémet szíveskedjenek, a meddig azt tanulni módjában áll. Az egyesület hazafias és humánus gondolkodású vezetőségének a felhívása, hisszük, hogy kellő megértésre talál gazdáinknál.

— **Az eszperli jogakadémia az 1914—15. tanév 1-66 felére a beiratások 1914. évi szeptember 1-től 30-ig tartanak.** Ujlagos felvételnél legkésőbb október 14-ig lehet helye. Jelenkezéseket, illetve előjegyzés iránti kérvényt a jogakadémia dekanai hivatala már június 10-től kezdve elfogad. Az előadások október 5-én kezdődnek. Az első felvétel december 20-án végződik. A beiratás értekezési bizonyítvány avagy leckekönyv alapján történik. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tenyleges katonai szolgálatukat f. évi végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. Az alapvizsgálatok határideje szept. 1-től 30-ig terjed. Allamtuományi és jogtudományi államvizsgálat a tanév folyamán bármikor tartható. A félévi tandíj 50 korona. Máltánylát érdemlése esetben a tandíj a felvétel folyamán is befizethető. Evang. lelkesek, tanárok és tanítók fiait — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden további folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti különbség nélkül részeshelhetnek a Collegium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintású kedvesmányaiban; ebéd- és vacsoráért az egész tanévre 180 kor. fizetendő. Joghallgatók havonként is beiratkozhatnak, mely esetben ebéd- és vacsoráért 19 korona, a reggelierő 3 korona fizetendő. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsnak tandíjmentességre, tápintásati díj-elengedésre s a jelenlétekeny alapítókével rendelkező „Jogász segélyegylet” támogatására. A jogakadémiai ifjúsági, valamint a collegiumi nagykönyvtár — az utóbbiban nyilvános olvasóterem is — a hallgatóság rendelkezésére áll. A költséges és esetleg káros nyilvános helyek mellőshetése céljából a jogakadémiai napilappal és jogi szaklapokkal felszerelt olvasó-kör (jogász-kasszó) van berendezve, mely reggel 8 órától este 8 óráig az ifjúság aszrakozására szolgál. A joghallgatók az előadái

órákon kívül alkalmaztatást nyarhatnak irodákban s hivataloknál. A szünidőben nemű felvilágosítással — így különösen a irodai alkalmaztatás, lakás- és ellátás tekintetében — levélbeli megkeresésre is, szívesen szolgál a jogakadémia dékani hivatala.

— **Pályázati hirdetmény.** A kisbéri m. kir. lejtőmunkaképző iskola a folyó évi november 15-én kezdődő egy éves tanfolyamára 8 szüntő-díjas tanulót fog felvenni. A tanulók ingyenes ellátásban, élelmiszerben, ezenkívül kisebb kiadások fedezésére havonta 6 korona munkadíjban részesülnek. Sajátkezűleg írt folyamodomások legkésőbb folyó évi október hó 1-ig az alólikt iskola vezetőjéhez nyújtandók be. Kisbéren, 1914. évi augusztus hó 27-én. A kisbéri m. kir. kasszépző iskola vezetője.

— **Monarchia katonái ereje.** Sokan vannak véleményen vannak, hogy a monarchia katonái ereje az idők folyamán gyengébbek az oroszoké. Ennek megfelelő egy magyarrangú katona. Többség azt hissi, hogy a monarchia katonái ereje az oroszoké kisebbben van az orosz hadseregevel szemben. A monarchia pessimista az aszmitás mellett is legálább akkora hadsereget tud kiállítani, mint Oroszország. Már eddig is tudunk volna seregnek megfelelő erőtű katonaságot állítani a kelet galiciái harcra, ha hadsereget már évek előtt feldolgoztunk, így kívánta volna ezt. A leltársólagos értékelés az idők elő, hogy míg a monarchia hadserege állomásein jelenleg jóval több, mint egy millió hadkötelet részesülnek a legprecizabb, dozabb katonai kiképzésben, addig Oroszország kiképzésben, teljesen hasznavelemeket vetet; azonnal a harcra, hogy a szolgálat számbeli társával biztosítva ideiglenesen a maga főlényét. Innen van, hogy az orosz katonaság képtelen minden nagyobb süllyedésben a csupán nagyobb lövegekben meri a fővényt. Eppen ezért az oroszok főlényé csak ideig-óráig tarthat. Abban a esetben, a mikor a tartalék seregeink a harcra, ez ideig csak rövid napok képtelenség megváltozik és kezdődik az orosz katonaság vérszuszulása. Az orosz hadserege ugyanis a rossz utak és a vasúthány miatt egészítheti ki magát állandóan, mint a mi seregünk.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

HAVRANEK ANTAL
MUTUFEA I
TELEFON 172.
916
CSOPACZET

A fűdgyógyintézetekben

Dr. Dávós Áron, M. Cs. Arco sz. bon a SIROLIN Roche

(Small text describing the product's benefits and usage, including mentions of rheumatism and general health improvement.)

Tisztelt barátom!

Senki sem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedések, Ön sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja nemo-tamadják már alattomban a szervezetét egy gonosz betegség csirái. Kibredjen fel és tekintsen figyelmesen lényének bensejében, akkor láthatja, mennyit vétkezik napról-napra legnemesebb szervei, szóval saját maga ellen vizsgálja meg egyszer alaposan egész testét! Azt fogja tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják külsőjüket. Minden nap mosdanak és fürdenek, néha fölösleges sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondoskodnak; de ha valaki azt kérdezné, hogy mi is tesznek az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

tekintetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni mert erről ugyeizólván egyáltalán nem gondolkodnak. Hihetetlen dolgok jutnak az emberi szervezetbe és mégsem gondolnak arra, hogy megszabadítsák a szennytól a főlöszegitől, hogy eltávolítsuk a testből mindazt, ami nem odavaló

hogy meg kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a vértől ered az emberben minden meleg, munkaképesség és erő. A vér tisztasága tehát egyetelmű az egészség megóvásával. Leginkább vétkezik az egészsége ellen az aki

a vér tisztítása

érdekében nem tesz semmit. A vér szennyezései akár bűntök, akár bensők, idéznek elő minden betegségét innen ered minden kór, tömérdek nyomorúság, veszedelem, keserűség és fájdalom.

Az idegesség

szabadunk legnagyobb nyomorúsága csakis a vér hiányos tisztasára és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszer, mely evés útján a szervezetbe bármikép is hatna az idegekre. Bármilyen szépen és hangyhangon hirdetik is az efféle szereket, ez mind csak csúszta ámitás és féltrevezetés egész közönséges csalás és csak arra jó, hogy a minden szalmaszába kapaszkodó emberek az utolsó garasát is elvegye tőle. Csak egyetlen

Idegtápszer

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészséges, tiszta vér.

Es látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait, szoyodul es adja meg az idegnek a szükséges táplálékot, erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy szükség van az embernek a létért való kemény küzdelemben. A szükséges vér nélkül nem viszi semmire, ha még olyan idegtápszereket raknak is eléje.

Mivel tisztítjuk tehát a vért?

A természet maga mutatja az utat. A növényvilág gyógyászati közt található a legtermészetesebb és

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lélegzet emlékeztet a természet örök törvényezőjére, ahogy es öröké fennáll állat- és növény közt. Ezeket a természeti törvényeket senkisé nem vizsgálja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztítószer meg kell ismernie. Ez

Grundman P. gyógyszerész

Kyomaiu a hiedelmajczes "Vozzacsny"-knyvnyomoda és hirtaphinavállalat-gyozasjtóján Devecserben 1914

Vértisztító teája

Vulnerál-védjeggel

Ezt a teát előírás szerint, az az minden második, harmadik napon egy csészével kell állandóan innia, akkor látni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Es a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt, hatalmas rugékonyságot, erőt, ellenállóképességet, szellemi élelkséget egészen agg koráig és mindég legjobb barátja lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretévő, minden felől támadó betegségek csiráitól, megóvja az idegességtől és csodásan javítja a közérzetet. A tea a legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sümör, nölyag és vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés és különösen

Kiszűvény és citz

ellen, azonkívül vértódlások, gyomor és bélbántalmak ellen. A tea rendessé teszi a székelést és elősegíti az emésztést. — Mellőzzük e-helyen a köszönetnyilvánítások sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minden köréből az elismerő levelek és hálairatok ezen tea nagy-szerű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatásáról és fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja ezt a teát másoknak is.

Csomagja 2, 4, 6 Kór. Próbacsomag I K. 5 ilyen próbacsomag 4 korona.

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges, összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Rendelő árak 8—7-ig vasárnap is.

Használati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grundmann Vulnerál vértisztító teája mint hazi szer legmelegebben ajánlható mindazoknak, akik kiütés, sümör, kelevény, nedvek megromlása, aranyér, vese, hólyag, máj és gyomorbetegségekben, különösen érelmeszesedésben, idegességben, anyagcserezavarokban

Keszűvény és csuzban

...vértódlásban szenvednek, oly módon használható, hogy ezen teát öt egy evőkanállyal egy csésze vízzel a rősen felforraltunk és szükség szerint reggel vagy este langyo-